

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J.**, bytom P., E. 44/13, zastúpenému JUDr. J., advokátom v P., P. 3, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni – ústredie**, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o návrhu proti nečinnosti orgánu verejnej správy v konaní o priznanie invalidného dôchodku, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh **z a m i e t a .**

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 17. augusta 2009 sa navrhovateľ domáhal, aby súd odporkyni uložil povinnosť doručiť navrhovateľovi rozhodnutie o invalidnom dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a nahradiť mu trovy konania k rukám advokáta JUDr. J. V. vo výške 120,88 eur do troch dní.

Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 12 Sd 315/2008- 37 zo dňa 12. marca 2009, ktorý vo veci samej nadobudol právoplatnosť dňa 6. mája 2009, bolo zrušené rozhodnutie odporcu č. 490 719 3110 zo dňa 7. júla 2008 v spojení s rozhodnutím č. 490 719 3110 zo dňa 10.07.2008 a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Listami zo dňa 26.5. a 27.7.2009 odporkyňu vyzýval, aby vo veci vydala nové rozhodnutie, avšak bezvýsledne, hoci odporkyňa listami zo dňa 12.5. a 07.7.2009 dala pokyn svojej pobočke v Prievidzi, aby vo veci urýchlene rozhodla. Poukázal na skutočnosť, že mu

odporkyňa neoprávnene od roku 1999 nepriznala plný invalidný dôchodok, tento mu priznala až odo dňa 22.10.2007, čím je podstatným spôsobom znížená životná úroveň jeho rodiny, odporkyňa zjavne robí obštrukcie a nevydáva nové rozhodnutie, ktoré by mohol dať preskúmať súdom. Zdôraznil, že vzhľadom na koncepciu zákona o sociálnom poistení nemá žiadny iný spôsob, ktorým sa môže domáhať svojho nároku, ale len návrh na preskúmanie rozhodnutia odporkyne, ktoré však odporkyňa do dnešného dňa nevydala, čím mu bráni využiť jeho právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky i z § 3 OSP, podľa ktorého má každý právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu z 25. septembra 2009, došlým súdu 5. októbra 2009, uviedla, že dňa 20. apríla 2009 jej bol doručený rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12 Sd 315/2008-37 zo dňa 12. marca 2009, ktorým krajský súd zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. 490 719 3110 zo dňa 7. júla 2008 v spojení s rozhodnutím zo dňa 10. júla 2008 a vec vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd zároveň zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 486,67 eur k rukám advokáta. JUDr. J. V., do troch dní do právoplatnosti rozsudku. Proti rozsudku krajského súdu v časti výroku, týkajúceho sa povinnosti 486,67 eur, podala odporkyňa prostredníctvom Krajského súdu v Trenčíne odvolanie zo dňa 4. mája 2009 a v časti rozsudku vo veci samej požiadala listom z 12. mája 2009 posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Prievidzi o vykonanie dokazovania na tvrdení navrhovateľa o jeho dlhodobom zhoršujúcom sa zdravotnom stave a vysporiadať sa so znaleckými posudkami, v ktorých sa konštatuje, že navrhovateľ je zrejme invalidným od 1. novembra 1999; dožiadanie zaslali na vedomie aj zástupcovi navrhovateľa. Posudkový lekár sociálneho poistenia v Prievidzi listom z 5. augusta 2009, o ktorom bol informovaný aj právny zástupca navrhovateľa, oznámil, že nemôže vykonať dokazovanie, nakoľko je potrebné vyžiadať znalecký posudok z odboru internej medicíny u MUDr. P., znalca v oblasti internej medicíny a tento už znaleckú činnosť nevykonáva, bol dňa 5. augusta 2009 vyžiadaný znalecký posudok u MUDr. J.. Po náležitom dokazovaní a vydaní posudku o zdravotnom stave navrhovateľa a spätnom posúdení jeho invalidity Sociálna poisťovňa, ústredie vydá rozhodnutie podľa § 209 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“).

Vyjadrenie odporkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky zaslal navrhovateľovi, aby sa vyjadril ku skutočnostiam o postupe v konaní uvádzaných odporkyňou a súčasne oznámil, či trvá na podanom návrhu. Na túto výzvu súdu navrhovateľ vyjadrujúc sa k meritu konania o priznanie invalidného dôchodku oznámil, že jeho návrh proti nečinnosti je v celom rozsahu opodstatnený a že na ňom trvá a navrhuje, aby súd rozhodol, že odporca je povinný doručiť navrhovateľovi rozhodnutie o invalidnom dôchodku podľa zák. č. 100/1988 Zb. do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a nahradiť mu trovy konania 181,32 eur k rukám advokáta JUDr. J. V..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. b/ OSP po preskúmaní veci, zadovážení príslušného dávkového spisu odporkyne oboznámení sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7So 90/2009 preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

V zmysle § 210 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne (v danom prípade ústredie) je povinná rozhodnúť vo veciach invalidného dôchodku (§ 179 ods. 1 písm. a/ bod. 1 cit. zákona) najneskôr do 60 dní od začatia konania, v mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 60 dní, čo treba oznámiť účastníkom konania.

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy sa začína podaním žaloby, ktorá musí obsahovať tvrdenie, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný. Nečinnosť je v podstate pasivita správneho orgánu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť sa najčastejšie prejavuje v opomenutí predpísaných úkonov (napr. vykonávanie úkonov bez vedomia účastníkov, opomenutie predvolať účastníka) alebo v zbytočných priet'ahoch (v nerobení žiadnych úkonov) pri postupe správneho orgánu, ale

môže sa prejaviteľ aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok právomoci a vec vybaví listom alebo informáciou, prípadne konanie zastaví záznamom v spise a pod..

Nečinnosť správneho orgánu je považovaná za postup. V základnom chápaní sa táto nečinnosť spája s nedodrzaním procesných lehôt, ktoré ustanovujú administratívne procesné normy na rozhodnutie vo veci. Tieto lehoty sa môžu predĺžiť, o čom musí byť účastník vyrozumieť, ale toto vyrozumenie je opatrením poriadkovej povahy, ktoré na nečinnosť správneho orgánu nemá zásadnejší vplyv.

Tvrdenie v žalobe sa musí vzťahovať na vážnosť dôvodu, napríklad na to, že v konaní niet žiadnej prekážky pre úkony správneho orgánu a napriek tomu správny orgán nekoná a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, robiť určené procesné úkony vrátane rozhodovania. V žalobe sa tento právny predpis musí výslovne uviesť a uvedie sa aj to, že v ktorej časti tento zákon obsahuje predpísaný spôsob postupu konania.

V žalobe sa musí preukazovať aj to, že žalobca vyčerpal prostriedky, ktorých použitie na nápravu umožňuje osobitný zákon, spravidla zákon, ktorý ukladá správnomu orgánu konať (napr. sťažnosť).

Podľa § 250t ods. 4 veta štvrtá OSP nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak (§ 250t ods. 8 OSP).

Z obsahu predloženého spisového materiálu súd zistil, že konanie o žiadosti navrhovateľa o plný invalidný dôchodok je vedené na základe jeho žiadosti od 14. júla 1999. Vo veci bol odporkyňou vydaných viacero rozhodnutí, jej ostatné rozhodnutie č.490 719 3110 zo dňa 7. júla 2008 v spojení s rozhodnutím odporkyne č. 490 719 3110 zo dňa 10. júla 2008, ktorým bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok v sume 7 364,-Sk mesačne, resp. po zvýšení 7 733,-Sk mesačne od 22. októbra 2007. Na základe odvolania navrhovateľa Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 12. marca 2009 č.k.12Sd 315/2008-37 toto rozhodnutie

odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konania. Podľa názoru krajského súdu vo veci nebol náležité zistený skutkový stav, keď odporkyňa priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 22. októbra 2007, nakoľko z tvrdenia navrhovateľa a znaleckých posudkov je zrejmé, že navrhovateľ mal byť uznaný invalidným dňom 1. novembrom 1999 v dôsledku zhoršenia jeho zdravotného stavu, pretože nie je spôsobilý trvalej zárobkovej činnosti. Preto súd uložil Sociálnej poisťovni vykonať dokazovanie na navrhovateľovo tvrdenie o jeho zlom zdravotnom stave a rovnako sa vysporiadať s jeho tvrdením a už podanými znaleckými posudkami, v ktorých sa konštatuje, že navrhovateľ je zrejme invalidným od 1. novembra 1999.

Zrušujúci rozsudok krajského súdu bol odporkyňi doručený 20. apríla 2009, pričom v časti, ktorou jej bolo uložené nahradiť navrhovateľovi trovy konania, odporkyňa podala odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26. novembra 2009 č.k. 7So 90/2009 tak, že rozhodnutie krajského súdu v časti náhrady trov konania zmenil a zaviazal odporkyňu na náhradu trov konania 429,53 eur.

Pokiaľ ide o vecnú časť rozsudku, listom zo dňa 12. mája 2009 odporkyňa požiadala posudkového lekára Sociálnej poisťovni v Prievidzi o vykonanie dokazovania v zmysle zrušujúceho rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, ktorý mu spolu so stanoviskom riaditeľky odboru lekárskej posudkovej činnosti zaslala, pričom požiadala o prednostné vybavenie veci a zaslanie nového posudku o zdravotnom stave navrhovateľa. Podanie nového posudku urgovala listom zo dňa 7. júla 2009, na ktorý list bolo odpovedané posudkovou lekárkou, že pre ukončenie znaleckej činnosti MUDr. P., znalca v oblasti internej medicíny, bol dňa 5.8.2009 vyžiadaný znalecký posudok od MUDr. J. a že po doručení posudku bude vec na základe rozsudku krajského súdu prednostne znovu posúdená, o čom bude posudková lekárka ihneď informovať.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uzavrel, že odporkyňa, napriek tomu, že vo veci nerozhodla v lehote podľa § 210 zákona č. 461/2003 Z. z., nebola nečinná bez vážneho dôvodu, keď súc viazaná právnym názorom súdu vyslovenom v jeho zrušujúcom rozsudku (§ 250j ods. 6 v spojení s § 250l ods. 2 OSP) v konaní o žiadosti navrhovateľka o priznanie invalidného dôchodku postupovala v zmysle tohto rozsudku a vyžiadala nový znalecký posudok, o ktorom postupe bol navrhovateľ upovedomený.

Zo zisteného je zrejmé, že odporkyňa vo veci konala a koná spôsobom, ktorý jej vyplýva z príslušného právneho predpisu (podľa zákona o sociálnom poistení) a zrušujúceho rozsudku súdu, ak v záujme riadneho zistenia skutočného stavu dopĺňa dokazovanie na posúdenie počiatku invalidity navrhovateľa a zhoršenia jeho zdravotného stavu. Odporkyni preto nemožno uložiť, aby vo veci rozhodla bez vykonania všetkého dokazovania, ktoré považuje za potrebné a ktoré jej bolo uložené vykonať rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd/315/2008-37 z 12. marca 2009.

Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní nie je možné presne a úplne zistiť skutkový stav v zákonom stanovenej lehote, neboli zistené podmienky, pri ktorých by súd mohol uložiť odporkyni povinnosť doručiť rozhodnutie o invalidnom dôchodku, lebo nečinnosť odporkyne v konaní bez vážneho dôvodu nebola zistená.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh navrhovateľa zamietol v zmysle § 250t ods. 3 vety štvrtej OSP ako nedôvodný bez ohľadu na to, že navrhovateľ ani nepreukázal vyčerpanie prostriedkov k náprave, napr. podanie sťažnosti podľa zákona č. 152/1998 Z.z. o sťažnostiach.

O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle 250t ods. 5 OSP, keď ich náhradu neúspešnému navrhovateľovi nepriznal. V konaní úspešná odporkyňa právo na náhradu trov konania nemá zo zákona.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. januára 2010

JUDr. Jana Baricová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková